

IZHAJA VSANI DAN

Naše redne izhajanje vsaki dan, s ponedeljkom ob 9. zjutraj. Izhajanje vsakega dne, se prodaja po 3 v. (6 stot.) v množici. Prodajalci v Trstu in okolici: Gorici, Kranju, Št. Petru, Št. Marini, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 v. (10 stot.).

NAŠA SE RAČUNAJA NA MILIMETRE v širokosti 1. in 2. vrsti. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm. posredniške, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 2 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanjši pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAPOČNINA ZNAŠA

Na vsak leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročnike brez doplačila naročnine, se uprava ne odzira. Naročnina na nedeljsko izhajanje „EDINOSTI“ stane: sedem let 120 K, pol leta 24 K.

Vsi dopisi naj so pošiljani na uredništvo lista. Nalaganje vnaša plačilo na se sprejema le, vsklopil se se vračaja. Nalaganje, oglaševanje, reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Gierle Galatti 15 (Narodni dom). Odgovorni urednik: STEFAN GODINA. Lastnik: Slovenski list „Edinost“. — Nacionalna tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-telegrafni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-99.

Brzobjavne vesti.

Velikonočni prazniki cesarja.

DUNAJ 7. Cesar je danes zjutraj odpotoval v Wallasee, kjer preživi velikonočne praznike pri nadvojvodi Franu Salvatorju in nadvojvodini Mariji Valeriji.

AMSTERTEN 7. Cesar je bil ob prihodu v Amsterten navdušen pozdravljen.

Stališče Izvolkega.

DUNAJ 7. V takojšnjih diplomatskih krogih se govori, da se je stališče Izvolkega zopet utrdilo in da ni v bližnjem času pričakovati odstopa ministra za zunanje stvari.

Nadvojvoda Ludovik Viktor obolel.

SOLNOGRAD 7. Nevarno je obolel cesarjev brat nadvojvoda Ludovik Viktor, ki biva že pet let na gradu Klesheim pri Solnogradu.

Proces Sicinski.

LVOV 7. Porotna razprava proti Sicinskemu, morilcu namestnika grofa Potoškega, je določena na 15. t. m.

Italijanski kralj v Messini.

MESSINA 7. — Kralj Viktor Emanuel podal se je danes na krovu uničevalca torpedov v Reggio, kjer si je ogledal dela in barake. Potem se je odpeljal z avtomobilom v Pellaru, od kjer se je vrnil nazaj v Reggio. Kralj je izrazil svoje zadovoljstvo na dosedaj izvršenih delih obnove. Potem se je podal na krov oklopnice „Umberto“. Krajica je istotako izstopila v Mesini na suho, ogledala si je ponovno vas Regina Elena in druge vasi ob obrežju, ter se je povrnila na krov oklopnice „Umberto“ nazaj.

Dunaj 7. Včeraj je bil končan kongres avstrijskih srednješolskih društev. Prihodnji kongres se bo vršil v Ljubljani.

Dunaj 7. Glasom brzobjavnega poročila je vojna ladja „Leopard“ priplula danes v Port Said, kjer ostane kratko časa. Na ladji vse zdravo.

Fort de France 7. Bivši venezuelski predsednik Castro se je izkresal na Martini.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Zagreb, 6/4.

(26. dan razprave.)

Pred začetkom razprave je podal državni pravdnik Accurti z dovoljenjem predsednika nastopno izjavo:

„Budimpeštanski „Budapesti Naplo“ je priobčil v svojem večernem izdaju od 3. t. uveden članek, ki je v zvezi s tem procesom in v katerem se nahaja stavek: „da je iz vprašanj preiskovalnega sodnika razvidno, da hoče s tendencioznim namenom konstatirati zvezo med veleizdajci v Hrvaški in stranko neodvisnosti na Ogrskem.“ Ta članek je izšel povodom izpovedbe toženca Radanovića dne 3/4 in je bil še istega dne s prozorno tendenco brzobjavljen iz Zagreba v Budimpešto. S tega mesta konstatujem, da toženci s preračunanim namenom podtikajo preiskovalnemu sodniku maraški, cesar ne morejo dokazati. Specijelno pa očitajo to preiskovalnemu sodniku Košutiću. Konstatiram, da ni dr. Košutić nikdar rekel niti besede, iz katere bi se moglo sklepati, da obdolžuje Košutovo stranko veleizdaje. (Hrup med toženci. Klici: „O da, on je izrecno rekel to. Imamo dokazov in prič za to.“) Predsednik: „Mir, sicer se boste za Velikonoč vsi postili!“ — Državni pravdnik Accurti: „Posvem izključeno je, da bi bil Košutić, kaj takega rekel, to pa že iz razloga, ker je preiskovalni sodnik. Istotako je izključeno, da bi bil kateremu tožencu hotel sugerirati, da je začetek velikosrbske propagande v zvezi z obiskom Madjarov v Budimgradu. (Velik hrup med toženci. Klici: „Meni je rekel to!“) Predsednik: „Mir, vsi se boste postili za Velikonoč!“ — Državni pravdnik Accurti: „Dr. Košutić mi je pa povedal, da je nekoč branitelj dr. Medaković pred njim rekel tožencem: „Ta preiskava bi se morala predvsem voditi v Budimpešti.“ — in potem: „Ne bojte se, to ni le vaša stvar, ampak skupna vam vsem.“ (Med toženci je naraščalo razburjenje. Klici: „Komu je rekel to? To je laž. Košutić laže. Viližete!“ Tožencem Bekić: „To ni res! To je vaša iznajdba!“ Tožencem Oreščanin: „To je iz-

lagano. Vi ste si to izmislili!“ Predsednik (grozeče): „Mir! Vsi se boste za Velikonoč postili. Ta izjava pride v zapisnik.“ — Drž. pravdnik Accurti: „To sem hotel le konstatirati!“

Po tej izjavi drž. pravdnika je zahteval branitelj dr. Budisavljević besede, da tudi poda izjavo. Državni pravdnik Accurti (zelo razburjeno): „To ne gre! Od strani obrambe ne more biti nikake izjave!“ — Predsednik: „Ne dam vam besede.“ — Tožencem Bekić: „Prosim besede!“ (Že med izjavo državnega pravdnika je vladalo med toženci grozno razburjenje, ki je naraščalo bolj in bolj). — Predsednik se je s senatom vred odstranil na posvetovanje. Drž. pravdnik Accurti je ostal v dvorani. V tem hipu so skočili toženci po koncilijso vsevprek kričali na državnega pravdnika. Tožencem Bekić je kričal zelo razburjeno: „Preiskovalni sodnik Košutić je rekel pred pričami, da so Košutovci resnični veleizdajci!“ — Tožencem Adam Pribečević: „Poglejte le moj zapisnik, kako je izkrivljen!“ Tožencem Gjurić: „Tako se ne vodijo preiskave!“ Tožencem Oreščanin: „Saj vidimo in vemo, kako hočete izvesti svojo razpravo!“ Več tožencem: „Košutić je rekel nam vsem da pravi veleizdajci so v Košutovi stranki. Državni pravdnik mora govoriti, kar hoče. Vem je Košutić govoril proti Košutovi stranki!“ Hrup med toženci se ni dal pomiriti. Razburjenje v dvorani je bilo neopisno. Državni pravdnik Accurti in njegov namestnik Stožir sta povsem pobledela siala na svojem mestu, ne da bi izpregovorila besedico.

Tu je došel predsednik in razburjenim glasom naznanil sklep posvetovanja: Vsi obtoženci se radi „impertinentnega vedenja“ izključajo od razprav za 5 dni. Razun tega je tožencem Bekić obsojen v dva dni zapora v temi in 2 dni posta, toženca Adam Pribečević in Gj. Gjurić v 24 ur zapora v temi in 1 post.

Po razglasenju teh kazni se je polastilo

tožencem novo razburjenje. Vsi so razburjeno mahali z rokami in so v spremstvu sodnih stražarjev zapuščali dvorano. V splošnem hrupu je zaklical tožencem Kačar sodnemu senatu v grozno razburjenje: „Sodba je tako in tako že izrečena. Le obesite nas takoj. Mi smo tu čisto odveč!“ — Tožencem pop Ercegovac: „Vi nimate čiste vesti!“ Več tožencem: „Le obesite nas! Čemu ta komedija tega sodišča! Sodba je že davno izgotovljena!“

Predsednik je brezuspešno kričal na tožence, ki so v velikem razburjenju in ob velikem ropotu zapuščali dvorano. Ko se je oddaljil zadnji tožencem, je državni pravdnik Accurti zelo razburjeno predlagal poseben sklep senata proti tožencem Bekiću, Gjuriću in Ad. Pribečeviću, češ, da so ga med pavzo razžalili. Predsednik: O tem stori senat poseben sklep.

Na to se je nadaljevalo zaslišavanje toženca Dimitra Ervačanina.

Tožencem ne pozna Nastića in ne ve, ruje v njegovo ekzistenco. — Predsednik: „Jaz vam pa zagotavljam, da je bil Nastić tu zaslišan.“ Tožencem: „To je bil kdo drugi. Nastić prav gotovo ne ekzistira.“ (Veselo). Na nadaljnih vprašanjih votantov in branitelja dra. Roknića je izjavil tožencem, da smatra Hrvate in Srbe za dva različna ali sorodna si naroda. Branitelj dr. Roknić je predlagal, naj se preskrbi avtentičen odtis srbskega državnega in srbskega patrijarhatskega grba. Iz tega bo takoj razvidno, da grba nista ista in da v Hrvatski razširjeni srbski grbi niso srbski državni grb. Senat je na predlog državnega pravdnika odklonil ta predlog branitelja in je ob enem razglasil, da so toženci Oreščanin, Gjurić, Malobabić, Bekić, Momčilović in Gajić obsojeni radi „impertinentnega vedenja“ v 24 ur zapora v temi s trdim ležiščem dvakrat na teden.

Na to je bil pozvan 35. tožencem. 25-letni trgovec iz Dubice Dušan Ervačanin. Tožencem se sploh ne bavi s politiko in simpatizuje le z radikalno stranko.

Predsednik je odredil odmor pol ure.

Po pavzi. — Takoj po otvoritvi popoldanske razprave je zahteval branitelj dr. Medaković besedo. Reflektiral je na izjavo državnega pravdnika Accurtija: „Zindignacijo odklanjam insinuvacije državnega pravdnika. Dovolj čudno je že to, da se je državni pravdnik povrnil k temu šele čez tri dni po zaslišanju toženca Radanovića, ki je izpovedal, da mu je preiskovalni sodnik Košutić govoril o „veleizdajstvu“ Košutove stranke. Predpoludne nisem bil nazvoč, če ne bi bil takoj reagiral na to. Izjavljam, da ni res, da bi bil jaz Košutovo stranko imenoval veleizdajalsko, ali da bi bil rekel, da bi se morale preiskave radi veleizdaje najprej začeti v Pešti. Jaz sem le rekel, ko je šlo za izročanje poslanec v Pribečevića, Banjanina in Budisavljevića, da se glede tega (izročitve sodišču) ima stvar rešiti v Budimpešti. To ne gre, da državni pravdnik moje besede tolmači v smislu, da se tožencem, ker so nedolžni, ne treba bati procesa, ker se bo vršil pred očmi Evrope. Še enkrat zavračam insinuvacije državnega pravdnika.“ — Drž. pravdnik Accurti je (zelo razburjeno) vdaril na mizo: „Prepovedujem si take izjave. Jaz sem organ državne oblasti!“ — Predsednik: „Prepovedujem vam rabo takih besed!“ Branitelj dr.

Medaković: „No, odločno zavračam taka aumničenja državnega pravdnika!“ — Predsednik: „Odezam vam besedo.“ — Drž. pravdnik Accurti je repliciral kratko in je izjavil, da je rekel le, kar je mogel sklepati iz izpovedbe dra. Košutića. Na to se je zaslišavanje nadaljevalo. Po nekaterih vprašanjih braniteljev, sta bila pozvana eden za drugim toženca Gjuro Erak in Glišo Vasić. To zaslišavanje ni prineslo nič interesantnega.

Predsednik je preložil razpravo na sredo po Velikonoči ob 1/2 9. uri predpoludne.

Trgovinska pogodba s Srbijo.

V „N. Fr. Presse“ priobčuje nemško-napredni državni poslanec dr. Stefan Licht o gornjem predmetu članek, v katerem priznava, da je trgovinska politika avstro-ogrsko vlade v veliki meri provzročila, da so bili v zadnjem času odnosi med nami in Srbijo tako napeti, in da je naša trgovinska politika v prvi vrsti kriva, da smo izgubili vse simpatije srbskega naroda. To priznanje nemškega poslanca je jako dragoceno in le želeli bi bilo, da bi bilo spoznanje lastnih napak, prvi korak do poplavljanja.

V daljših izjavah izraža rečeni nemški poslanec svo krivdo, da je nastopilo med nami in Srbijo zopet brezpogodbno stanje, na agrarce, ki niso hoteli privoliti, da bi se trgovinski provizorji podaljšalo do konca t. l. Edino, kar so agrarci privolili, je bilo pooblaščenje, da sme vlada skleniti s Srbijo pogodbo na podlagi največje ugodnosti. Ko bi pa srbska vlada res bila tako kratkovidna, da bi tako pogodbo vsprejela, bi s tem pač lahko avstrijski fabrikantje uvaževali v Srbijo svoje izdelke, mej tem, ko bi srbski kmetje ne mogli uvažati v Avstro-Ogrsko niti en kilogram mesa. Za tako postopanje je izraz „plenjenje“, ki ga je rabila „Arbeiter Zeitung“, še vse premisl.

Romunija dosedaj sploh ni uvažala živine v našo monarhijo. Vendar je bila v minulem mesecu na vrst na nos sklenjena z Romunijo trgovinska pogodba, v kateri je bil dovoljen tej državi določen kontingent zaklane živine. To pa se je zgodilo na račun Srbije, kateri je bil dovoljen uvoz 35.000 goved in 70.000 prasev. Ker agrarci sploh nočejo dovoliti večjega kontingenta, ne bo mogla Srbija uvažati niti toliko, kolikor jej je bilo dovoljeno preje. Srbika vlada je bila toliko poštena, da je preskrbela ustavno odobrenje pogodb, ki jo je bila sklenila z Avstro-Ogrsko, a avstro-ogrsko vlada ni storila tega, da si je bilo časa dovolj za to. Ni čuda torej, če vsklikuje dr. Licht:

„Na tak način, kakor dosedaj, naša monarhija sploh ne sme več delati trgovinske politike!“ Vladi obeh državnih polovic se bosta morali odločiti, ali hočeta našo industrijo ohraniti balkanski trg, ki rabi letno za 300 milijonov naših industrijskih proizvodov, ali pa prepustita vesta trg konkurentom, mej katerimi si prizadeva osobito Italija na vse kriplje, da bi nas izpodrinila!

Srbski kontingent zaklane živine iznaša komaj 0,8% živine, kolikor se je zakolje v monarhiji.

PODLISTEK.

Z bombami za svobodo.

— Povest iz makedonskega življenja. — Piše NIKO NINIO.

Pop Vasilij, ki se je bil s svojo ženo nastanil začasno v šoli, si je zopet zgradil kočjo za silo. Čim je doznal, da je Danica rešena iz Husejn-begovih rok in da je na varnem, se je pomiril kolikortoliko. A bal se je, da se bo Husejn-beg pa na drug način mshčeval za sramoto, ki mu je bila storjena s tem, da mu je bila Danica zopet odvedena, a še bolj, ker mu je bila odvedena njegova lastna hči Fatima.

Pop Vasilij se je čudil, tem bolj, ko je doznal, da se je Husejn-beg povrnil s svojimi ljudmi, ne da bi bil plenil in požigal srbska sela, kakor je bila to sicer njegova navada. Njega je pri vsem tem skrbelo zato, ker se je bal, da je morda Husejn-beg pripravil kaj posebnega. V dolgih letih bog je bil postal nezaupen. Vendar svojega strahu ni razodel svoji ženi Jeleni, ki je bila zado-

voljna in srečna, da je le njena Danica rešena, ter da jo bo mogla zopet pritisniti na svoje srce. Ipak je rekel pop Vasilij, da je bolje, ako njiju hčerka ostane še nekaj časa skrita. In dasi bi bila popadija rada pritisnila svoje dete na srce, je bila ipak zadovoljna s predlogom svojega moža, to tem bolj, ko jej je ta rekel, da je pač bolje, ako počaka na svojo hčerko nekaj tednov, nego da bi jo bila izgubila za vedno.

Dan potem, ko je odšel od Spasovića Trajkovića s Fatimo, sta se oglašila v koči prvega tudi pop Vasilij in Lazo, da povedata Danico na dom.

Spasović jima je pokazal neki proglas, ki ga je bil dobil prejšnji dan, po odhodu Trajkovića.

Bil je to proglas majorja Enver-beja, ki je pozival vse Otomane, da se združijo pod zastavo mladoturkov, ki hočejo uvesti v državi ustavo, svobodo in red. Obljuboval je vsem, brez razlike vere in narodnosti enakopravnost in jednake pravice, a ob enem je zagrožil, da bo neizprosnost postopal proti onim, ki bi še nadalje rušili red in mir v državi.

Kaj misliš o tem preglasu, pop Vasilij, ga je vprašal Spasović.

Hm, to je nekaj povsem novega, je odvrnil pop; takih besedi dosedaj nisimo bili navajeni čuti.

Vsekako je to nekaj novega in nepričakovanega.

Kdo ve, da-li ni to zopet le kaka past? Na vsak način bo previdnost na mestu.

Previdnost vsekako. A obljubuje se nam nekaj povsem novega: svoboda enakost. Škoditi nam to ne more.

Ipak se ne smemo prenasgliti. Utegnilo bi se dogoditi, da bi morali mi po kostanj v ogenj za druge.

Kaj je torej tvoje mnenje pop Vasilij? Treba bo pač počakati, kaj sklene odbor. Kdaj se vrne Trajković?

Znaš, da on nima navade govoriti o svojih namenih in ciljih. Vendar sodim, da se vrne jutri, ker mora tu mimo za svojo četo. Sploh pa ne vem, kaj mu še pade v glavo. Ona Arnavka mu je popolnoma zmešala glavo. A tudi on njej. Kdo ve torej, kaj se še utegne zgoditi mejpotoma.

Ko je pop začul, da je Spasović imenoval Trajkovića v zvezi s Husejn-begovo hčerjo, ga je začudeno pogledal.

Kaj si govoril Niko, kaj si rekel?

Recimo, da nič. Hotel sem samo reči, da morata z Lazom počakati, da se povrne Trajković.

To se umeje. Gre za važno stvar in treba vsekako, da ga počakamo ter se dogovorimo z njim, kako nam bo postopati z ozirom na ta proglas.

In pop in Lazo sta ostala.

Predpoludne naslednjega dne, se je Trajković oglašil v koči Spasovića.

On še ni nič znal o proglasu majorja Enver-beja. Ko je torej doznal za oni proglas, se je začudil. Takoj pa mu je padlo v glavo, da bi utegnil biti ta proglas v zvezi s postopanjem majorja Hakim-beja napram njemu. Spomnil se je, da mu je Hakim-bej rekel:

Upam še celo, da se bova v kratkem videla v boljih prilikah.

Postalo mu je takoj jasno, da utegnejo biti omenjene besede majorja Hakim-beja v zvezi s proglasom Enver-beja.

Kako nepravilno pa je ves krik agrarcev, je razvidno iz okolnosti, da je leta 1908 uvoz živine (žive in zaklane) iznašal 3 milijone, izvoz pa 77 milijonov kron.

Dr. Licht zaključuje svoj članek: „Ni potreba veliko gospodarskega pregleda, da bo jasno, da treba državi, kakršna je Avstrija, in z vso silo v industrijski smeri razvijajoči se Ogrski, predpisovati trgovinsko politiko, ki bo z ljubeznijo in skrbjo negovala dragocen trg, kakoršen so balkanske države. Ako se pa pridružujejo tem razlogom gospodarske razsodnosti še ozir na njene politike, bo takoj jasno, da je popolnoma nemogoče še dalje voditi politiko, ki radi nekaj tisoč goved in prasev osamljuje našo monarhijo gospodarski in politički, in provzroča občutno škodo, ne morda nekimlikim industrijskim podjetjem, temveč oškoduje 50 odstotkov celokupnega prebivalstva monarhije direktno, a drugih 50%, indirektno. Ako hočejo agrarci brezobzirno izkoristiti svojo politično moč, prevzemajo s tem odgovornost in bodo morali dobro premisliti dalekosežne posledice take svoje politike.

„Veleizdajalec“ iz ogrske stranke neodvisnosti in baron Rauch. — Ogrska banka v Bosni.

Zagreb 6/IV.

Današnji „Pokret“ javlja iz povsem zanesljivega in avtentičnega vira, da je bil znani preiskovalni sodnik dr. Košutić pred mesecem dnij in da so nedavno temu tudi drugi zupniki barona Raucha po direktnem nalogu tega poslednjega bili v Zemunu, kjer so uveli preiskavo, kdo vse od ogrske stranke neodvisnosti se je udeležil „slavja pobratimstva“ med Srbi in Madjari v Beogradu, s kom so obsevali in kaj so govorili. Poročila o vspehu teh preiskav se baje tisti dokumenti, s katerimi hoče Rauch stranko neodvisnosti kompromitirati. Rečeni list prevzemlje vso odgovornost za avtentičnost in resničnost teh vesti.

Iz povsem zanesljivega vira doznajemo, da minister Burian pripravlja deputacijo iz Bosne do Njeg. veličanstva. Deputacija naj bo zahtevala ustanovitve ogrske agrarne banke po znanem vzorcu. Isto javlja tudi današnji „Pokret“, in je izvedel to istotako iz povsem zanesljivega vira.

Zagrebski proces je škandal!

Govoreči o zagrebskem „veleizdajniškem“ procesu, pravi dunajski „Zeit“, da ta proces nima nikakega smotra več, posebno še, ker način, kakor se ta proces razvija, vzbuja vedno večje začudenje, toliko v notranjosti, kolikor v inozemstvu. O začetku procesa se je pričakovalo z veliko napetostjo razkritij, ki naj bi jih isti priniseli. Bili smo tedaj v dobi, ko se je zdela nevarnost vojne med Avstro-Ogrsko in Srbijo neizogibna.

Znalo se je, da je tajinstveni sneksiji Bosne povod tudi velikanška propaganda, in misli smo, da prinese ta proces na dan tajna arbska rovarjenja. Zdelo se je, da razpolaga vlada z dokaznim materialom, ki bi bil v stanju porazno razkriti hudobne sovražnike monarhije. In vendar, kaka prevara! Ni se razkrilo družega, nego političke čenčarije in prazna govoričenja, nedokazane ovadbe, fantastične policijske pravljice, in ni se odkrilo drugo, nego one vrste veleizdaje, kakor se jih v mnogogojšni državi, kakoršna je Avstrija, ne sme nikdar jemati preveč tragično, ker ga ni niti enega naroda, ki ne bi bil imel kakega stremiljenja v onem smislu. Moramo se torej čuditi, v kak namen se je dvignilo toliko šuma radi tolikih bedarij, čemu se je odredilo tak monstruozen proces, v katerem državni pravdnik, ki je personificirana veksacija sama, (posebej preganjanje) nadzoruje vsaki pogled in vsaki smehljaj obtoženih, kjer razdražljiv predsednik razdeljuje s alepo jezo kar na debelo disciplinarne kazni. Ta proces je škandal za

A kaj pomaga njemu vse to?

Na njegovo glavo je razpisana še vedno nagrada tisoč frankov, a nagrade so razpisane tudi na večino njegovih častnikov.

Čim torej pade v roke oblastni je on, ali kateri njegovih ljudi, nimajo pričakovati družega, nego večala. Za njega in večino njegovih častnikov torej nima proglaš nikakega pomena.

Ko je bil Fatimo izročil Hakim-beju, se mu je zadelo, da je dal od sebe polovico življenja. Zato mu je bilo naenkrat padlo na misel, da se uda tudi sam Hakim-beju, da ga on odda oblastni Hotel se je udati iz obupa, ker ga je bilo obšlo neko ponovno čustvo zapuščenosti. Poprej je bilo v njegovi duši samo mesta za sovraštvo in zaničevanje sveta. Na sebi ni nikdar mislil, niti na svojo žalostno življenje. Bil se je nekako udal v svojo urodo, ne da bi mislil, da bi moglo postati še kdaj drugače. Odkar pa je spoznal Fatimo, so se vzbudili v njegovi duši občutki o katerih je mislil da so že davno zamrli. V njegovi duši se je nekaj vzdigovalo in glasno klicalo po pravici do življenja. To življenje pa si je sicer predstavljal nekako

vso monarhijo in čas je, da se temu procesu stori konec! Tako zaključuje „Zeit“.

Mi pa opozarjamo čitatelje na današnje notico „Brez komentarja“ med dnevnimi vestmi na naslov „Slovenca“.

DOGODKI NA BALKANU.

SRBIJA.

BELIGRAD 7. Kralj Peter je imenoval ruskega polkovnika Zalemiova odgojiteljem prestolonaslednika Aleksandra. Polkovnik je že prisel v Beligrad.

BELIGRAD 7. — Zaklad zlata narodne banke, ki so ga bili predminoli tork radi vojne nevarnosti prepeljali v Niš, so zopet spravili nazaj v Beligrad.

Pogajanja za trgovinsko pogodbo z Srbijo

pričnejo neposredno po praznikih. Upanje je, da pride v kratkem do sporazumjenja. Komisiji se sestane v Beogradu.

ČRNOGORA.

Težkoče v pogajanjih med Črnogoro in Avstrijo.

CETINJE 7. Da si se uradno ničesar ne javlja o pogovorih kateri se vrše med italijanskim odposlancem in črnogorsko vlado, glede ureditve odnosov med Črnogoro in Avstro-Ogrsko, se sploh doznaje toliko, da se pojavljajo poteškoče. Italijanski poslanik je izjavil v imenu velevladi in v imenu Avstro-Ogrske, da so iste pripravljene spreminiti čl. 29 berolinskega dogovora, kateri omejuje črnogorsko suvereniteto.

Imelo bi se uvesti nov člen 29, s katerim bi se Črnogora obvezala, da bo luka Bar odprta samo trgovskim ladjam, dočim bi bil zabranjen pristop vojnim ladjam.

Črnogora se protivi tej zahtevi, ker je očito naperjen proti črnogorski suvereniteti in žali njen ponos. Dosedaj so se vršila tri posvetovanja ministrskega sveta katerih sta se udeležila tudi knez Nikola in prestolonaslednik. Sklenilo se ni še nič.

RIM 7. Črnogora je izjavila, da vnaprejme italijansko formulo glede člena 29 berolinske pogodbe. Tozadevno uradni razglas se objavi danes zvečer.

TURČIJA.

CARIGRAD 7. — Velike senzacije je povzročil včeraj ponoči na galatejskem mostu izvršen umor na glavnem uradniku lista „Serbesti“. Ta list je zastopal ideje „liberalne zveze“ in je ponovno napadal mladoturški komite kakor tudi armado.

„Stambul“ označa ta umor kot avarijo proti brezobzirnim napadom s strani časopisja in pravi, da nosi morilec vojaško uniformo.

Javno mnenje pripisuje mladoturškemu komiteju krivdo na umoru Haasan Femi-a. Morilec je baje kavalerijski častnik.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Zarota proti grški dinastiji. Grška vlada je prišla na sled zaroti proti kraljevski rodbini. Petdeset oseb je bilo aretiranih. Vlada neče dati nikakih pojasnil.

Perzija. Iz Londona poročajo, da je v Tebriju pričakovati grozno katastrofo. Mesto je že več mesecev oblegano in se bode moralo v kratkem udati. Kapitlaciji bode gotovo sledilo splošno klanje.

Dnevne vesti.

imenovanja v sodni službi. — „Wiener Zeitung“ je objavila: Pravosodni minister je imenoval sodnika Kamila Poljak in dr. Oskarja Cumar v Trstu okrajnima sodnikoma na tukajšnjem državnem sodišču, sodnika Alberta Alberti v Rovinju k trgovinskemu sodišču v Trstu. Sodnik Oton Weinberger v Buzetu je premeščen v Trst, sodniku Juliju Luccardi je podeljeno sodniško mesto pri deželnem sodišču v Trstu. Za sodnike so imenovani avakultanti: Josip vit. Dottori in dr. Rudolf Abram za deželno sodišče v Trstu, Josip Zorzi za Kanal,

temno, nejasno, a ipak na strani — Fatime. Prišlo mu je kakor neke lepe prijetne sanje, iz katerih se je vzbudil v onem trenutku, ko je Fatimo izročil Hakim-beju. Prišel je h za vesti realnosti, ki pa je bila tožna in obupna. Čemu mi je to bedno življenje, se je vpraševal, ter je zato rekel Hakim-beju:

Evo me, tu sam, zarobi me!

A čim mu je rekel Hakim-bej, naj gre po svoji poti, mu je šinila za hip v glavo misel, da bi se sam izročil oblasti. A kaj bi ga čakalo v tem slučaju?

Vislice!

Ne, sramotne smrti nočem, si je mislil, ter se obrnil v goré. In ko je prišel do Spasoviča, je našel tam Laza in popa ter doznal ono novico o proglasu Enver-beja.

Ni se razveselil onega razglasa. Če se tudi uresniči ono, kar je bilo tam obljubljeno, on se bo vendar moral še vedno klatiti po visokih gorah in prenočevati po gozdnih duplinah. On ostane s svojo čisto še vedno izgnan in zavržen iz človeške družbe.

Torej kaj misliš ti o tem proglasu Savo, ga je vprašal Spasovič.

(Dalje.)

Marij Quarantotto za Rovinj in Anton Brumatti za Buje.

Trgovinski minister dr. Weisskirchner je dospel v Trst — kakor smo sporočili v včerajšnji številki — s prvim brzovlakom južne železnice. Spremljal ga je načelnik prezidijalnega biroa ministerstva, ministerjalni svetnik Pratner. Na kolodvoru so ga sprejeli namestnik, župan, predsednik trgovske zbornice in načelniki drugih oblastij. Ob 9. uri je sprejel uradnike poštnega ravnateljstva in vodilne uradnike uprave skladišč. Potem je obiskal pomorsko vlado, kjer mu je predsednik, Dalles predstavil uradnike. Minister je opozoril uradnike v kratkem nagovoru na naloge, katere stavlja moderna pomorska uprava na svoje organe, ter je izrazil nado, da bode tudi naša pomorska oblast, zvesta svojim tradicijam, verno nasledovala svojo nalogo, v interesu naše trgovske mornarice.

Potem je obiskal še nekatere druge zavode, kakor „Lloyd“, tehniški zavod in itd.

Zvečer je bil v trgovski zbornici rout, katerega so se udeležili poleg načelnikov oblastij z namestnikom, ter številnih članov trgovske in obrtne zbornice, zastopniki trgovskih in prometnih zavodov, mej temi predsednik Lloyd dr. Derschatta, generalni ravnatelj Frankfurter itd.

Minister je sprejel v mali dvorani želje in pritožbe predstavljenih trgovskih interesentov, dočim je bil pripravljen v veliki dvorani bogat banket, pri kateremu so se zadržali povabljeni v nepriljeni zabavi.

Predsednik trgovske zbornice di Demetrio je nagovoril ministra s kratkim nagovorom, ter mu se zahvalil na obisku.

Minister se je zahvalil na ljubeznivem sprejemu, ter poudarjal da si je popolnoma v svesti v veliki važnosti Trsta, katerega bode vedno podpiral. Vendar, je nadaljeval minister, ko sem bil danes povabljen da se vpišem v tehničen zavodu v častno knjigo, sem videl vpisane: leta 1907, Forst, leta 1908 Fiedler in leta 1909 Weisskirchner in ako pojde tako naprej; da pride za vsako velikonoč nov trgovinski minister, tedaj dvomim da bode mogoče spolniti opravičene zahteve tržaškega trgovstva.

Brez komentarja. — O „veleizdajniškem procesu“ v Zagrebu poroča „Slovenec“ v svoji številki od minolega torka tako-le:

„O procesu proti Srbom v Zagrebu dozdaj nismo poročali, ker ni bil prav nič zaslavljen in se ni nič pozitivnega dogajalo. 25. razprava, 5. aprila, pa je bila precej interesantna, ker se je zaslavljal po obtožnici vrlo kompromitirani obtoženec. Mojo Hrvačnin iz Dubice, osebni prijatelj kralja Petra, Hrvačnin ima smolo, da so pri njem našli največ korespondence z Belgradom, dočim so drugi obtoženci večinoma vse te reči sežgali, predno jih je posetil preiskovalni sodnik. Pri Hrvačninu so se našla pisma belgradskega ministerstva za zunanje zadeve, pisma, s katerimi se vabi Mojo na dvor kralja Petra, pisma, ki menda dokazujejo, da je v Bosni delal arbsko propagando in da je za to bil plačan, za srbsko šolo v Dubici pa mu je sam kralj Peter po svojem zdravniku dr. Dimiču poslal 100 din. Mojo Hrvačnin je dobival tudi honorar za sodelovanje pri belgradskih listih, v katere je baje pisal o bosanskem vprašanju. Kralj Peter je Hrvačnina tudi osebno posekal, ker sta zelo dobra prijatelja iz mladih let. Seveda je Hrvačnin tajil, da bi vse, kar dokazuje korespondenca imelo znak veleizdajstva. — Hrvačnin je član srbske radikalne stranke, ki Raucha podpira. Naslednji obtoženec, Dimitar Hrvačnin se ima zagovarjati najbolj zaradi tega, ker je iz šole in cerkve dal od strani slike kralja Franca Jožefa in jih nadomestil s slikami kr. Petra. Zatožil ga je pop Opačić, s katerim sta sprta. Tudi Dimitar je dobil od kralja Petra 100 dinarjev za šolo.“

Komentarja k temu poročilu ne pišemo nikakega in prepuščamo čitateljem, naj odločijo oni sami na podlagi poročil v drugih listih: da-li ta proces ni bil doslej „prav nič zanimiv“; da-li res izbaja iz dosedanje rasprave, da so toženci sežgali „vse te reči“; da-li je bil Hrvačnin res plačan za „srbsko propagando“, ki jo je „delal v Bosni“; da-li je sodelovanje pri kakem unanem listu za honorar res že veleizdaja; in — slednjič — da-li so ravno slovenski listi, tudi če bi bilo vse to dokazano, poklicani, da pišejo tako, kakor je pisano tu gori? Na vsa ta vprašanja naj si dajo odgovora čitatelji sami! Mi pripominjamo le, da to, kar smo v citatu iz „Slovenca“ naglašali, smo mi podčrtali.

Vsi oni po okolici, ki so dobili v svrhu reklamiranja volilne liste in pa tiskovine, so naprošeni, da gotovo še takom tega tedna sestavijo potrebne reklamacije ter jih najpozneje do sobotne, 10. t. m., prinesejo v centralni urad „Nar. del. organizacije“, ulica Lavatovo 1.

Reklamacije. Naravnost neverjetno je, pa je res! Kdo se zanima za reklamacije? Malokdo. Ta odgovor je najpripravnejši. Vendar si ne moremo kaj, da ne bi, če hočemo biti odkriti in priznati, da spadajo malone vsi dosedajši reklamanti naših uradov nižjim slojem. Čast komur čast! Naše delavstvo je vsaj kolikor toliko zavedno. Za boga pa ni bilo videti — razun par častnih izjem — gospodov p. n. uradnikov itd. pri reklamacijskih uradih.

„Gospod koncipist, ali ste vpisani v listi?“ — Eh, gotovo sem, saj sem že 4 leta v Trstu. — Pa prepričali se še niste? — Čemu, saj sem bil v listi za državno-zbornsko volitve. — Ali gotovo je gotovo. Izvolite! Greva skupaj v reklamni urad. — Moram čitati še današnje časopise...

Taka je naša zavednost! Ponekod so v početku še nekaj delali, bobnali, sestavljali odbore itd. A sedaj, ko je treba reklamirati? G. p. n. odbor api. No, čemu pa ne, saj je še en cel teden časa!

Izdaja vozniških listov v postajališču Lazaret-Rižan. Na postajališču Lazaret-Rižan na stranski železnici Trst-Poreč bo od 10. apr. 1909 dalje poleg dosedanje odprave potnikov v vlaku, tudi cerkovnik župnije Lazaret: Nazarij Furlanić Antonov izdajal vozne listke v mežnariji sami. Za vojaštvo v in izven službe kakor tudi za potnike z legitimacijami za znižane vozne listke, se izdaja vozne listke še nadalje le v vlaku.

Nasilje. Drž. pravdnštvo v Ljubljani je do pičice konfisciralo brošuro „Slovenska visoka šola v Ljubljani“. — Na Dunaju in v Gradcu ugnjajo Nemci nemoteno največja barbarstva, v Ljubljani pa se slovenskemu dijaštvu maši usta, da ne morejo ožigosati nekulturnih činov avstrijskih barbarov. Nasilje, ki malo ali nič ne zaostaja za Rauchom v Zagrebu! Slovensko dijaštvo že poskrbi, da se udarec drž. pravdnštva vapošno parira.

Poziv do slovenskega akademikega dijaštva. — Dragi tovariši! Krakovska komisija „Ognia“ zveze akademskih društev poljske mladine, študirajoče na učnih zavodih v Avstriji, Vas vabi na vseučilišče v Krakovu. Na zidovju našega vseučilišča se odbijajo pogosto odmevi boja, ki ga bije Vaš narod za svojo pravo, ki ga bijete posebno Vi za najvišje ognjišče znanosti: za slovensko vseučilišče v beli Ljubljani!

Poljska akad. mladina, ki ima edino v mejah te države možnost, da zadošča svojim potrebam omike in prosvete, ki se v arcu Poljske, v Varšavi, z največjim požrtvovanjem bojuje, da pridobi nazaj oropano jej vseučilišče, z največjo simpatijo do Vas zavzedeje Vaš trud in prizadevanja za pridobitev lastnega vseučilišča!

Poljska akad. mladina čuti v dnu arca, kako velik pomen ima lastno ognjišče znanosti in kulture naroda, in iz tega čustva se je porodila misel, povabiti Vas, tovariši, ki morate iskati izobrazbe in prosvete v tujih največkrat sovražnih Vam središčih, na prastaro vseučilišče — Jagelovsko!

Vrata krakovskega vseučilišča so Vam odprta!

Vas „Alma mater“ *) z veseljem pozdravi v svojem zidovju sinove bratskega naroda!

*) Pod izrazom „Alma mater“ je razumeti tudi rektorja in akademični senat, ki sta dijaškemu pozivu dala z največjim veseljem svojo sankcijo, a se jih oficijelno z imeni iz raznih vzrokov ni moglo imenovati v pozivu.

Nakupovanje deželnih žrebcev zasebne prireje. C. kr. ministerstvo za poljedelstvo vabi vse konjerejce in posestnike konj, da svoje žrebce, ki jih imajo na prodaj, naznani najkasneje do zvršetka meseca aprila t. l. pismeno in neposredno c. kr. ministerstvu za poljedelstvo.

Natančneje pogoje poizvedo lahko prodajalci na pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih, pri c. kr. namestništvem svetaiku v Trstu, na pristojnem mestnem magistratu in tudi na c. kr. namestništvu.

Socijaldemokratični filjaško. Jugoslovanski socialisti so imeli minolo nedeljo shod v „Delavskem Domu“. Da si so vabili z velikimi plakati in obečali, da povedo kdo je rešil avstrijske narode pred vojno, o čemur je hotel predavati sam Etnin Kristan, je bila vendar udeležba tako pičla, da se Etninu sploh ni zdelo vredno govoriti. Tolažili so se s tem, da je prebuda burja. Slaba tolažba.

Vojaški nabori. Letošnji vojaški nabori na Primorskem se bodo v sledečih nabornih okrajih vršili tako-le:

A. v Trstu:

dne 19., 20., 21., 22., 23., 24., 26., 27., 28., 29. in 30. aprila, 1., 3., 4. in 5. maja.

B. v podkneženi grofiji Gorjski in Gradiški:

v Gradiški dne 28. in 29. aprila; v Kormianu dne 26. in 27. aprila; v Gorici (za okolico) dne 24., 25., 26., 27., 28. in 29. maja; v Gorici (za mesto) dne 30. aprila in 1. maja; v Ajdovščini dne 1. in 2. junija; v Kanalu dne 4. in 5. junija; v Tolminu dne 7. in 8. maja; v Cerkljem dne 10. maja; v Kobaridu dne 3. maja; v Bovecu dne 5. maja; v Komnu dne 11. in 12. maja; v Sežani dne 7. in 8. maja; v Trzinu dne 27. in 28. maja; v Cerinjanu dne 1., 2., 3. in 4. junija.

C. v mejni grofiji Istrski:

v Krku dne 26. in 27. aprila; v Čresu dne 30. aprila; v Ljubnju dne 23. in 24. aprila; v Poreču dne 19. in 21. maja; v Bujah dne 22., 24. in 25. maja; v Labinu dne 12. in 13. maja; v Voloskem dne 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 10. maja; v Kopru dne 7., 8., 9. in 11. junija; v Piranu dne 14., 15. in 16. junija; v Škofje dne 12. junija; v Rovinju dne 17. maja; v Pulju dne 14. in 15. in 16. aprila; v Vodnjaku dne 17., 19. in 20. aprila; v Buzetu dne 22., 23. in 24. aprila; v Pazinu dne 14., 15., 16. in 17. aprila; v

Podgradu dne 3. in 4. maja; v Motovunu dne 19. in 20. aprila.

Razpisano je na tukajšnji c. kr. trgovinski in navtični akademiji (trgovinski oddelek) definitivno mesto sluge. Službo je nastopiti s 1. julijem.

Bismarck v izpraševalni komisiji ravnateljstva c. kr. drž. železnice v Trstu nam vnovič kaže, kak prav germanski duh vlada v tem ravnateljstvu. Člen izpraševalne komisije dr. K. nosi kakor privezek na verižici žepne ure doprno sliko Bismarcka. V oglede tej sliki mora slovenski kandidat polagati svoj izpit!

Kako more c. k. ravnateljstvo na tak metakten in izvijajoč način žaliti narodni čut svojih uslužbencev, bodisi te ali one narodnosti! Predpisana je izpraševalni komisiji službena uniforma, ali se strinja kolajna Bismarkova s to uniformo? Pri takih razmerah se moramo le čuditi, da naši gospodje uradniki skrivajo celo nedolžne narodne žveplenke. Kaj pravi k temu naše narodno uradništvo? Direkciji c. k. drž. železnice pa samo to: s katedre na naših izpitih z Bismarckom proč!!

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu. — Zahvala. — Misel in želja, da bi tudi onim neizvršujočim členom „Sokola“ nudili nekoliko zabave, kakor tudi, da bi po možnosti vsaj v sokolskem krogu vzdržali in zveličevali družabno življenje in medsebojno spoznavanje, — sta vodili sokolski veselični odsek, da je prišel z zabavnimi „družabnimi večeri“.

Skromna — kakoršen je pač vsak začetek — je bila prva taka prireditev dne 17. oktobra m. l. v sokolski telovadnici. Ali naše ljudstvo, prijatelji „Sokola“, so nas umeli; došli so že na „I. družabni večer“ v obilem številu, a njih razpoloženje je bilo tedaj priča, da jim zabava, ki smo jim jo nudili — ako tudi skromna — ugaja in njih izrečna želja po nadaljnjih takih prireditvah je bila nam — zapoved.

In priredili smo — nevestiški „Silvestrov večer“ — še štiri nadaljne družabne večere, ki so zaporedoma — iz malega rasti na veliko, t. j. iz skromne v krasne prireditve, o katerih se tu ne treba izražati, kajti sodbo so izrekli vsakokratni udeleženci.

Zasluga za te tako lepo vpele sokolske prireditve pa ni morda veseličnega odseka, temveč vseh onih, ki so s svojim prijaznim in poštvalnim sodelovanjem na ta ali oni način do teh uspehov pripomogli.

Zato si pa — sedaj ob koncu sezone — šteje podpisani odsek v svojo dolžnost, da se tem poslednjim v imenu „Sokola“ na tem mestu prav iskreno zahvaljuje.

Posebno zahvalo za njih izredno prijazno in poštvalno sodelovanje smo dolžni: veleštovanju gospej Zofii Stolarjevi, bratom: Jaki Štoka, Verovšku, Mirku, M. Čoku, dru. Ingoliču, Prunku, Delaku in Kjudru. Nadalje vrlému društvenemu pevskemu zboru in njeg. spretnemu in poštvalnemu vodji bratu Mahkoti, kakor tudi gospodoma Vebetu in Polihu. V imenu stvari, za katero so se trudili, vsem: priskrba hvala!

Hvala tudi bratom Hrvatom, a posebno še bratom Čehom, kateri slednji so naše zabave vlikdar v res častnem številu posejali.

Upamo, da vi vsi ostanete tudi nadalje zvesti prijatelji „Sokola“ in njega prireditev, da boate uvajali novih gostov in podpirateljev ter tudi nadalje nudili vsakokratnemu veseličnemu odseku sodelovanje svojo pomoč, kakor ste jo nudili nam. Pred očmi nam vsem naj bo vedno le stvar in nikdar oseba!

Vzvišena ta ideja naj nas zopet združi na skupno sodelovanje v bodoči sezoni! V to ime kličemo vsem prijateljem in sodelovalcem sokolski: Na zdar!

TRST, dne 7. aprila 1909.

Veselični odsek „Sokola“ v Trstu.

Joško Cvek Ante Žiberna.
t. č. predsednik. t. č. blagajnik.

Tržaška mala kronika.

Magia smrt. 31-letni pek Josip Chiesa, stanujoč v ulici Rigutti 14, se je tako napil, da je včeraj jutraj nagloma umrl. Zadel ga je srčna kap.

Ljubeznjiv ljubimec! Ivana Zigler živi že pet let s 30-letnim mizarjem Antonom Simonit iz Romansa v ulici Androna della Scala 4, ter je imela že pet otrok. V predminolici noči se je Simonit vznjil domov nekoliko natrekan. Prišel se je pripraviti s svojo žensko in v jezi je Simonit zgrabil kos lesu in je začel nabijati Ziglerjevo tako, da je zadobila večje poškodbe po vsem telesu. Zagal je tudi, da jo razreže na drobne kosce. To pretnjo je Simonit ponovil tudi potem, ko je bil aretiran. Na policijski se je Simonit izgovarjal, češ, da sumi, da mu je Ziglerjeva postala nezvesta. Ziglerjeva se je zatekla za prvo pomoč na zdravniško postajo „Igea“, sedaj se pa zdravi doma.

Kradla, ker se ni hotela udati gospodarju! — Marija Šuljak, stara 19 let, iz Hrvaške, je služila kakor hišina pri rodbini g. Henrika pl. Šebiller, zavarovalni agent, stanujoč v ulici Lazzaretto vecchio št. 350. Ker je ukradla gospodinjici več komadov obleke, v vrednosti 102 K, so jo odpustili iz službe in jo ob enem prijavili policijski. Policijska jo je aretirala in preiskala njen kovčeg, kjer

je tudi našla del ukradenega blaga. Ko je bila Šuljak aretirana, se je tudi zagrozila svoji gospodinjici Šebiller. Uradniku, ki jo je zaslišal, je Šuljakova izjavila in trdila, da je izvršila tatvino, ker jo je njen gospodar zalezoval in jo hotel zapeljati, in ker ni hotela sama dobrovoljno iz službe, je hotela ukrasti, da jo po sili pošljejo proč!!

Tatinski dekli. 21-letna deklica Tereza K. sedaj brez službe, stanujoča v ulici Capitelli št. 24, je šla včeraj obiskat svojo prijateljico Franico Delak, stan. v ulici della Becheria 6, ter jej je o tej priliki vzela iz odprte omare novčarko, v kateri je bilo nekoliko kron. Ko so Terezo K. aretirali, so našli pri njej še novčarko z vsem denarjem. — Ana T. 39-letna deklica iz Malega Ločinja, tudi brez službe, stanujoča v ulici Majolica 7, je, preden je odšla iz službe od gospe Tereze Boscarolli v ulici Pozzo del Mare št. 2, ukradla več komadov perila in svilen ruto. Ko so jo aretirali, je priznala tatvino perila, ne pa svilene rute.

Nevarna ženska. Marija Primos, 24-letna prekupevalka, stanujoča v ulici Molin a vapore 11, je bila včeraj aretirana, ker je v prepiru neki Mariji Usaj zadala z žepnim nožem dve rani na čelu. Poslednja se je za prvo pomoč zatekla na zdravniško postajo. Primos so zaslišali na policijski, ter jo potem izpustili.

Vkradene sodi. G. Marko Pichl, trgovec z vinom v Barkovljah, je prijavil policijski, da so mu bile z dvorišča ukradene tri prazne bačve, vsaka od 500 litrov, v skupni vrednosti 120 kron.

Tatvine v svobodni luki. Štirinajstletni Miklavž Malabotich iz Cresa, stanujoč v ulici Valle št. 8, je bil včeraj aretiran pri glavnih vratih svobodne luke, ker so našli pri njem 4 in pol kg. kave sumljive proveniencije. — Mladega Miklavža so izročili očetu. — Istotako je bil včeraj pri glavnih vratih svobodne luke aretiran 42 letni voznik Ivan Stallon iz Trsta, vslužben pri tvrdki Kabiglio, ker so našli v vrčici sena skrita 2 kg. beneških bisserov, ki so bili ukradeni. Voznika so na policijski vzeli na zapisnik in potem izpustili.

Koledar in vreme. — Danes: Veliki četrtek. — Jutri: Veliki petek. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 16.0 Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorako: Lepo, večinoma jasno. Hladni vetrovi. Temperatura malo spremenjena.

Naše gledališče.

Na Velikonočni ponadeljek zvečer se uprizori velezabavna veseliga

„Tretje zvonjenje“.

ki jo je spisal Vaclav Štech.

Zahvala. Podpisana si štejem v prijetno dolžnost izreči najtoplejšo zahvalo vsemu čislavemu občinstvu, ki je minulo nedeljo s svojim obiskom počastilo mojo benečno predstavo v tukajšnjem slovenskem gledališču. Posebno zahvalo še izrekam veleuglednim damam, ki so se še posebej žrtvovale in me počastile s cvetličnimi in drugimi dragocenimi darili. Sledijoč se najlepše zahvaljujem tudi slav. „Dramatičnemu društvu“, ki mi je omogočilo ta častni večer in me tudi s cvetličnimi d rori odlikovalo.

Gusti Danilova.

Tržaška gledališča:

VERDI. — Z včerajšnjo zadnjo vprizoritvijo Strausove muzikalne drame „Salome“ se je zaključila letošnja lirična sezona v Verdijevem gledališču. Gemma Bellincioni, ki je imela ob enem svoj častni večer, je bila predmetom priskrbi ovacij in ji je bilo tem povodom podarjeno mnogo dragocenih daril in še več krasnega cvetja.

Hranil. in posojilnica v Tomaju

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

vabi na

XII. red. občni zbor

ki se bo vršil

dne 25. aprila 1909 ob 4. uri popold.

v lastnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika
2. Poročilo nadzorstva
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1908.
4. Prememba § 4. 1. za priklopljenje občine Repentabor.
5. Volitev načelnika
6. Volitev nadzorstva
7. Slučajnosti.

Odbor.

Za otroke

in odrasle ...

Prve avtoritete tuzemstva in inozemstva priporočajo „Kufeke“ kot najboljšo živilo proti bljevanju, driski črevesnemu katarju itd.

Seznam blaga

— za —

pomladansko sezono

Ki je dospelo v dobroznano prodajalnico manuf. blaga

Romeo Cipriani

Trst, Piazza C. Goldoni, vogal Ponte della Fabbra.

Blago	v združenih barvah	od stot. 60	naprej
Blago	delano za obleke	od stot. 80	naprej
Blago	škotsko, za bluze	od stot. 50	naprej
Blago	črtano, volneno ali svilnato, spec. ris.	od Kron 1.--	naprej
Blago	pristno angleško ... najfinejše	od Kron 3.--	naprej

Panama gladek in fantaz., absolutne novosti.

Vse to blago nudi, kar je najmodernejšega za pomladno sezono.

Pince in presenci

Specijaliteta presencev iz praženih mandeljev v pekarni in slaščičarni

Vekoslav Šircelj

ulica Solitario št. 8 (vogal ulice S. Maurizio)

Ugodna prilika! Nova prodajalnica manifakturnega blaga

Eugenio Della Torre

prej agent tvrdk F. CASTELLITZ e Successori G. SCANTIMBURGO
Trst, ulica Stadion 11, tik pekarnice Covacich.

Novi dohodi za pomladansko sezono.

Perkal, zefir, platno, Oxfordt za moške srajce, volneno blago, trliž, blago za pohištvo, in zavesa.

Velika izbira perila za poročenke. CENE. DA SE NI BATI KONKURENCE.

AMERIK. ZOBOZDRAVNIK

Dr. Leopold Mráček v Trstu, Corso 17

od 9—1, 3—6

od 9—1, 3—6

Plombe iz zlata, porcelana, srebra itd. vse po najmoder. metodah.

UMETNI ZOBI v zlatu, kavčuku z ozobno ploščico ali brez nje po amerikan. sistemu in po lastni patentirani metodi. Krone na zobe iz zlata ali aluminija.

Izdrtanje zobov brez vsake bolečine. Reguliranje slabo zrastlih zobov.

12-letna praksa na klinikah na Dunaju, Berlinu, Lucernu in New-Yorku.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asfalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznane kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaltnih kartonih, akrilnih ploščah in vsakovrstnem laminatu.....

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbonska kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolnila olja, mast za vozove, mazila za vozove, priznane in najbolj znane (registrirane) mast za stroje, mast-vaselina za kožo, mast za orožje, vaščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

POL ROSSETTI. Zadnji večer gostovanja dunajskih dvoranskih igralcev je, kakor oha prejšnja večera, prizval obilno umetniškega užitka željega občinstva. Berrejeva veseligrs „Mali pridigar z deželi“ je svoj efekt popolnoma dosegla in nudila obilno zabavo.

FENICE. Cirkus Bisini se je s svojo večerajšjo zadnjo predstavo poslovil od tržaškega občinstva.

Na Velikonočno nedeljo nastopi operetni ensemble z Milo Theren.

Društvene vesti.

„Verdelski Sokol“. Odborniki! Danes seja. — Predsednik.

Veliko zanimanja vzbuja narodna igra s petjem v 4 dejanjih „Divji lovec“, ki jo uprizori St. Jakobski Čitalnica na Velikonočni ponedeljek v dvorani Nar. doma pri sv. Ivanu. Nade je, da se sl. občinstvo udeležiti v velikem številu, da se ob tej igri in izvajanju društvene orkestra razvedri in s svojim posetom pripomore „Čitalnici“ k nadaljevanju tega kulturnega dela.

Začetek predstave ob 4. uri popoldne. Vstopnina 60 stot. Po predstavi bo ples do polnoči.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu priredi na belo nedeljo dne 18. aprila v prostorih „Kons. društva“ v Rojanu „Družabni in dramski večer“ z jako obširnimi vstopnimi. — Več o tem večeru bo svojetasno objavljeno.

Pevsko društvo „Danica“ na Kontovelju uprizori na velikonočni ponedeljek Štokovo burko „Moč uniforme“.

Nar. delav. organizacija

Danes v četrtek, dne 8. aprila se je odprlo prvo skladišče konsumne zadruge členov N. D. O. Konečno se nam je izpolnila želja, ki smo jo takoj od začetka gojili. Upamo, da bodo naši tovariši dobri in redni odjemalci.

Vsak zadržnik se naj sliša s pobotnico, ki jo je prejel, ko je vstopil k zadrugi; kdor pa iste nima, naj pokaže društveno knjižico, ali tudi legitimacijo.

Tovariši! Velikonočni prazniki so tu in vsaka družina bo gotovo dosti rabila.

Darovi.

Mesto venca na krsto prerano umrlega župnika g. J. Sedmak-a v Divači je darovala gospa Draga Arhar iz Divače 4 krome z moško podružnico dr. sv. Cir. in Met. Denar brani uprava.

Vesti iz Istre.

Smrtna kosa. — Umrli je v nedeljo na gradu Marenzfeld v Odolini pri Materi po dolgi bolezni v starosti 83 let baron Josip Marenzfeld pl. Marenzfeld in Schenek, gosp. Graščine Odoline. Pokopali so ga v tork na brezovškem pokopališču. Pokojnik, ki je pripadal postranski panogi tržaške grofovske rodbine Marenz, ni zapustil direktnega potomstva. Pokojni baron je bil v občini Materi jako priljubljen. Nekaj časa bil je tudi občinski svetovalec omenjene občine, ter je govoril slovenski jezik kakor rojen domačin.

Iz Boljunca. Novemu voditelju poštne nabiralnice priporočamo več previdnosti ob razdeljevanju pisem, da ne bo zamenjaval pisem, kakor se je to zgodilo te dni, ko je dostavil jako važno pismo nepravemu naslovljencu. Dostikrat lahko nastane ljudem na ta način občutna škoda.

Vesti iz Kranjske.

Visok sneg na Gorenjskem. V Kranjski gori je padlo letošnje zimo snega sedem metrov in pol. Za mesec dni ga je še dovolj. Kopnega ni še nikjer nič.

Nesreča na železnici. Med Ratečami in Krajsko goro je povozil vlak 18-letnega delavca Janeza Kerštajns. Fant se je vlegel med opoldanskim odmorom na železniški tir, da bi užival blagodejno solnčno gorkoto — zraven je pa zadremal, da ni čul bližajočega se vlaka. Režeja je zagrabil poštini voz in ga neumljeno razmesaril. Bil je takoj mrtev. Pokojnik je doma iz Kranjske gore.

Vesti iz Štajerske.

Tatinsko družbo so vjeli orožniki pri sv. Lovrencu v Slov. goricah. Našli so mnogo pokradenega blaga, ki je bilo deloma tudi lastnina tujskih trgovcev.

Zrebec ga je ubil. — V Mariboru je v bolnišnici umrl posestnik Kobau, kateremu je zrebec pri podkovanju razbil čeljusti.

Pregled po svetu.

Srbska princesinja Helena, hči kralja Petra, se baje poroči z nekim ruskim velikim knezom. Ta načrt je carjev, ki hoče s tem pokazati naklonjenost kralju Petru in srbski vladarski hiši.

Slovenska knjigarna in papirnica Josipa Gorenjca v Trstu, ul. Valdirivo 40, za kavarano „New-York“, javlja svojim cenj. odjemalcem, da so dospeli za Velikonočne praznike jako lepe razglednice po raznovrstnih cenah, počenši od 4 stot. naprej i. s. na drobno in debelo. Letošnjo so dospeli molitveniki v veliki izbiri od 40 stot. naprej, in kraane slike za sobe, vse po jako konkurenčnih cenah, tako, da nimajo Slovenci vzroka pozlačevati se pri tujcih.

Ogoljufal za šest milijonov kron in potem pobegnil. Z Dunaja je pobegnil znani oderuh Fridrich Reicher, potem ko je napravil s pomočjo večine posarejenih menic šest milijonov kron doiga. Govori se, da je od nesel seboj kaka dva milijona kron. Drugo je zaigral na borzi. Oškodovani so večinoma oderuhi, ki so posojevali denar na visoke obresti. Zapravi je pa tudi 2 milijona, ki jih je zapustil njegov brat svojim otrokom.

O priliki Velikenoči.

GNJATI

Praški in Graški

po Kr. 2.20 klgr.

se prodaja v prodajalnici slanice

Gius. Klansich

Trst, ul. S. Nicolò No. 11

Lekarnika

išče občina Nabrežina, kateri je vešč slovenskega ali hrvaškega jezika in bi bil zadovoljen ustanoviti tukaj javno lekarno. Pomočniki naj se pismeno oglasijo

pri županstvu v Nabrežini

= novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrlje, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

HENRIK STIBELJ in drugi.

Automobilisti in motociklisti pozor!

Giuseppe Colonna, Trst

Specijalitet: vu kanizovanih poprav na pnevmatikah

Lastna delavnica: Ulica Acque št. 4

Vulkaniziranje, moja lastna specijalitet, lastno izdelovanje Antiderapantov iz usnja in Caoutchouc-a, pokritja z gladkim gumijem, plakete in poprave z elastiko na počenih ali preravnanih pnevmatikah vsake znamke.

Poprave se izvršujejo točno in solidno ter se zajamčijo.

CENE ZMERNE.

CENE ZMERNE.

Spomlad. novosti

izgotovljenih oblek za dame gospode in otroke

Bohinec & Co.

Via delle Torri 2 TRST Via S. Lazzaro 17

(za cerkvijo sv. Antona novega)

Obleke po meri.

Točna postrežba. - Velikanska zaloga. - Najnižje cene.

Jako ugodna prilika!

Ta elementarni katastrofi neke tovarne imam na prodaj celo zalogo krasnih, težkih fanelastih odelj, najprejega usora, s svilo obitih, s popolnoma malenkostnimi komaj vidnimi sledovi vode ter pošiljam po povzetju 3 komade za 9 kron ali pa 4 neobite odelje za 10 kron. Odelje so pripravne za vsako boljše gospodinjstvo kakor posteljna pokrivala, ker so jako fine, gorke in trpežne. 4 konjske plaste, skoraj brez pogoška za K 9—

Naslov: R. BEKERA, lastnik hotela SOLNICE (Češko).

MALI OGLASI

se računajo po 3 stot. besedo; masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Izvrsten moškat po 64, za dom po 56 stot., črno I. vrste po 56, za dom po 52 stot. v osmici via Madonna 50, se priporoča Tomažič. 675

Slovinci pozor! Kdor želi okusno in naravno kapijico belega vipavskega vina, naj se poda v ulico della Guardia 11, kjer se toči po 64, za družine 56. Od 5 lit. naprej se pošilja na dom. Priporoča se Pečenko. 674

Iščem za Trst in okolice dobro vpeljanega zastopnika v specerijskih trgovinah in drogerijah. Naslov pove Edinosti. 668

Gostilničar Kubot „Pri treh prijateljih“ v Gorici se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 677

Izvrstna istrska vina. Črna in bela domači pri-telek od 15—18 kron hektoliter, dobi se pri Ant. Sinković — Sicciole — Istra. 678

Iščem odjemalca tolminskega krompirja in surovega masla; cena po dogovoru. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 663

Proda se hiša z gostilno v trgu na Goriškem. Več pove H. Stibiel, Trst, via Scoglio 3. 660

Zaloga masla iz štajerskih, kranjskih in vi-pavskih hribov, kakor kuhane in sveže gnjati, praške, graške in kranjske najfinjše klobase ter dunajske, štajerske kokoši in Poulards, po naj-nižji ceni. — Ivan Suban, Via Caserma 13. 659

PASTIGLIE PRENDINI

od ogolajzone sladke škorje

iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu

Pošiljane z kolajnami iz diplome.

Zdravniško priporočana pri grižeh, kašlju

hripavosti, kataru.

Podeljujejo povcem in govornikom Met gla.

Zaloga v lekarni PRENDINI in v vseh

boljših lekarnah v Trstu in Evropi.

Paziti je na nepoštena ponarejanja

ZANTEVAJTE VEDNO „PASTIGLIE PRENDINI“

300 litrov mleka jako dobrega imam za takoj ga oddati. Več pove Ivan Vidmar, Črni vrh nad Idrijo. 649

Za Velikonočne praznike pripo-ročam vsakovrstno pecivo; prodajam najfinjšo moko iz prvih mlinov. Posebnost: pince in presnici. Udani Anton Pahor. 618

Bogomil Pino

bivši arar v Sežani ima svojo

Novo prodajalnico v TRSTU

ul. Vinc. Bellini 13

nasproti cerkve svet. Antona novega

Vsakovrstne verižice po pravih tov. ceni

...

... Velika ...

zaloga jajc

štajerskih, istrskih in furlanskih po konkurenčnih cenah. Specijalitet za hotele, restavracije, gostilne, mlekarne in prodajalnice kolonijalnega blaga.

TRST, ul. S. Giovanni 8

Postrežba na dom. — Dnevni dohod.

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi izvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih svetilnic, inč in prodaja gramofonov, zvončkov, in fonografov. Zaloga priprav na vsaki plov. Lastna delavnica za popraviljanje klet, strelj, koles, motokoles in

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah

TELEFON št. 1734.

Aurelio Herbig

Civilni geometer. — Avtorizovani zapriseženec

Trst, Corso št. 30

spejane merenja, eksperimenta, izračune in aplikacijo vsa geometrična dela.

TVRDEA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restavracije Cooperativa ex Hacker)

prodaja na mesečne ali

tedenske obroke obleke

in površnike za moške,

perilo i. t. d.

Najdogovornejše cene.

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero.

Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

Umetni zobje

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zsche

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.